

Šiaulių rajono savivaldybės Kuršėnų seniūnijos Šilėnų kaime esančio vandens malūno pritaikymas elektros gamybai

Planuojamos ūkinės veiklos atrankos informacija

Žerkščiai, 2017

I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) kontaktiniai duomenys: MB „Ventos statyba“; Miškininkų g. 27, Žerkščių k., Akmenės r. sav., direktorius Kęstutis Stupuras; 8 68 55 6830; ventos.statyba@gmail.com

2. Informaciją atrankai teikia MB „Ventos statyba“ (užsakovas).

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3. **Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant kurį (-iuos) Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašo punktą(-us) atitinka planuojama ūkinė veikla arba nurodant, kad atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, nurodomos atsakingos institucijos raštas (data, Nr.), kad privaloma atranka:**

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – „Šiaulių rajono savivaldybės Kuršėnų seniūnijos Šilėnų kaime esančio vandens malūno pritaikymas elektros gamybai“.

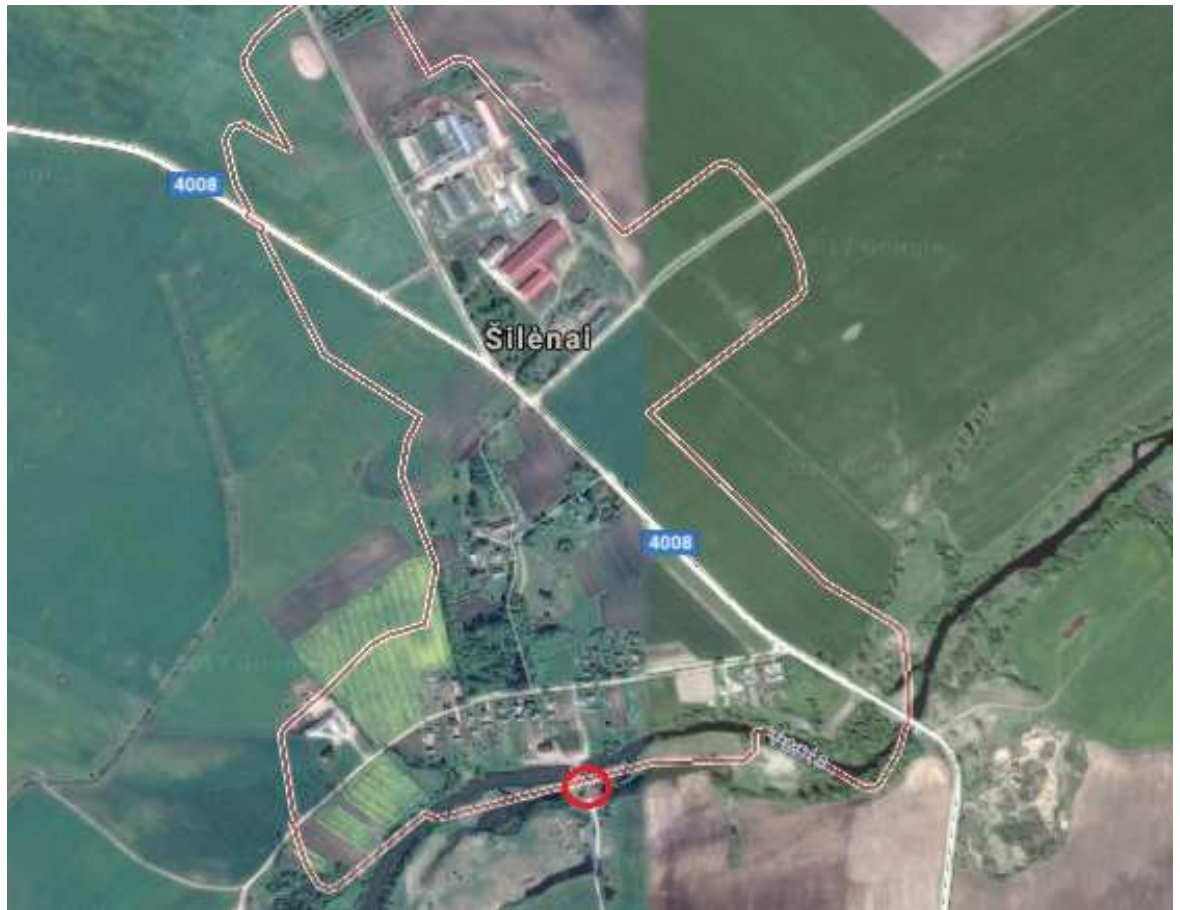
Projekte planuojama ūkinė veikla patenka į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.6. punktą (Vandens elektrinių (hidroelektrinių, malūnų, lentpjūvių ar kitų jėgainių, naudojančių sukauptą vandens energiją) įrengimas (kai galimumas – daugiau kaip 0,1 MW).

4. **Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos: žemės sklypo plotas ir planuojama jo naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), funkcinės zonos, planuojamas užstatymo plotas, numatomi statiniai, įrenginiai ir jų paskirtys, numatomi įrengti giluminiai gręžiniai, kurių gylis viršija 300 m, numatomi griovimo darbai, reikalinga inžinerinė infrastruktūra (pvz. inžineriniai tinklai (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, energijos ir kt.) susisiekimo komunikacijos).**

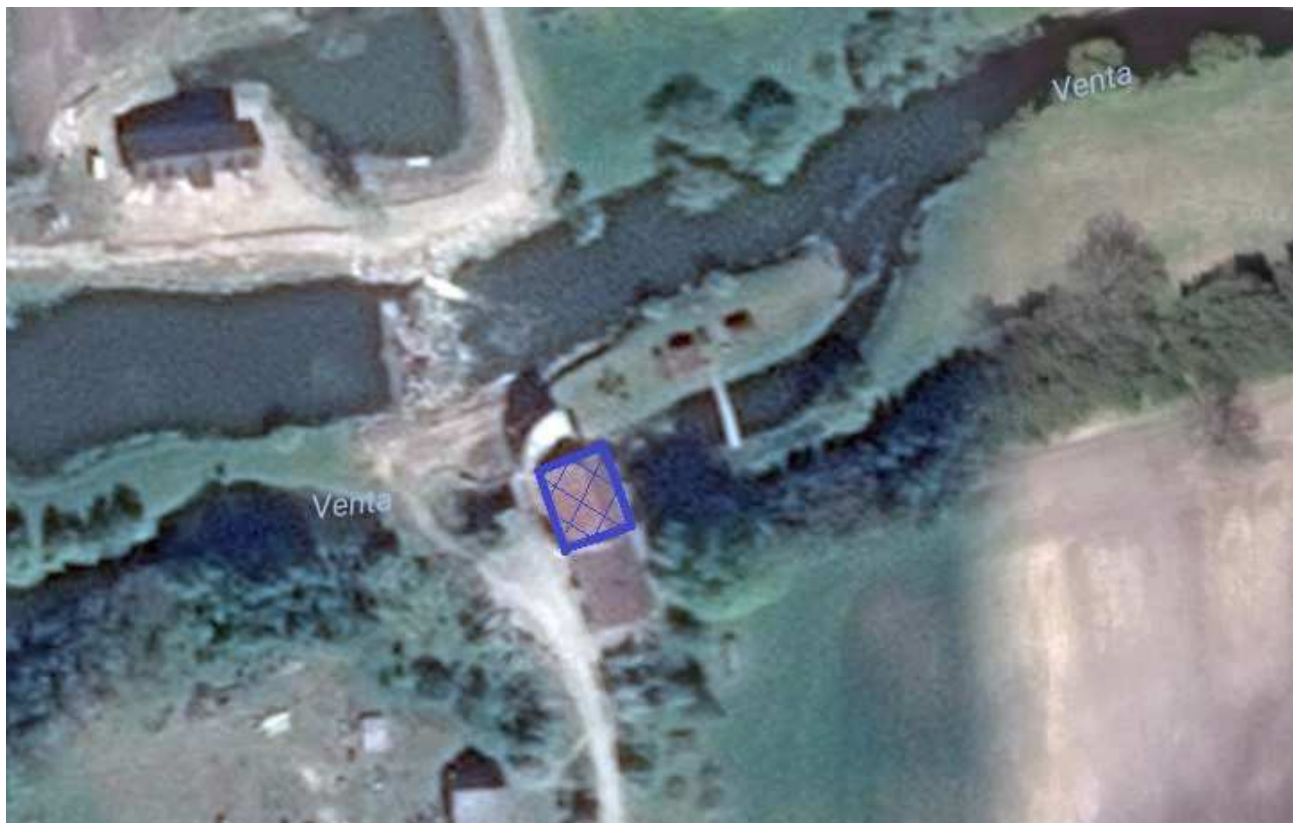
Teritorijoje, kurioje numatomi darbai, planuojama atstatyti ir pritaikyti jau esamus Šilėnų vandens malūno technologinius įrenginius elektros gamybai. Vandens malūnas iki šiol buvo naudojamas grūdų produkcijos gaminiams gaminti. Planuojama keisti jo paskirtį, pritaikant jį elektros gamybai. Bus sumontuoti reikalingi įrengimai pastato viduje bei atliktas betoninių paviršių remontas.

Giluminių gręžinių, kurių gylis viršija 300 m., įrengti nenumatoma. Griovimo darbai taip pat nenumatyti. Papildomos infrastruktūros įrengti neketinama.

1 pav. Planuojamos ūkinės veiklos schema. Vandens malūnas pažymėta raudona linija (1:13000)

2 pav. Planuojamos ūkinės veiklos vieta pažymėta mėlyna linija (1:2000)

5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis: produkcija, technologijos ir pajėgumai (planuojant esamos veiklos plėtrą nurodyti ir vykdomos veiklos technologijas ir pajėgumus).

Šilėnų vandens malūnas (kultūros vertybių registro Nr. S254K unikalus Nr.22557) veikė iki 2007 metų, buvo gaminami grūdų produkcijos gaminiai. Vandens malūno įrenginius suko 1,2 m diametro Francis tipo turbina. Kadangi vandens užtvanka per eilę metų dalinai sunyko, tai visą malimo įrangą suko sumontuotas 45 kW galios elektros variklis. 2009 m. buvo paruoštas vandens užtvankos ant Ventos upės atstatymo techninis projektas ir gautas statybos leidimas (2009-07-27 Nr. SL207, galioja iki 2019-07-27) išlikusių vandens slenkstį atstatyti. Slenksčio atstatymo darbai bus vykdomi pagal minėtą techninį projektą. Šiai veiklai vykdyti Aplinkos apsaugos agentūra pritarė 2003-02-27 sprendimu Nr. 11-4-189. Darbus planuojama pradėti 2017 metais.

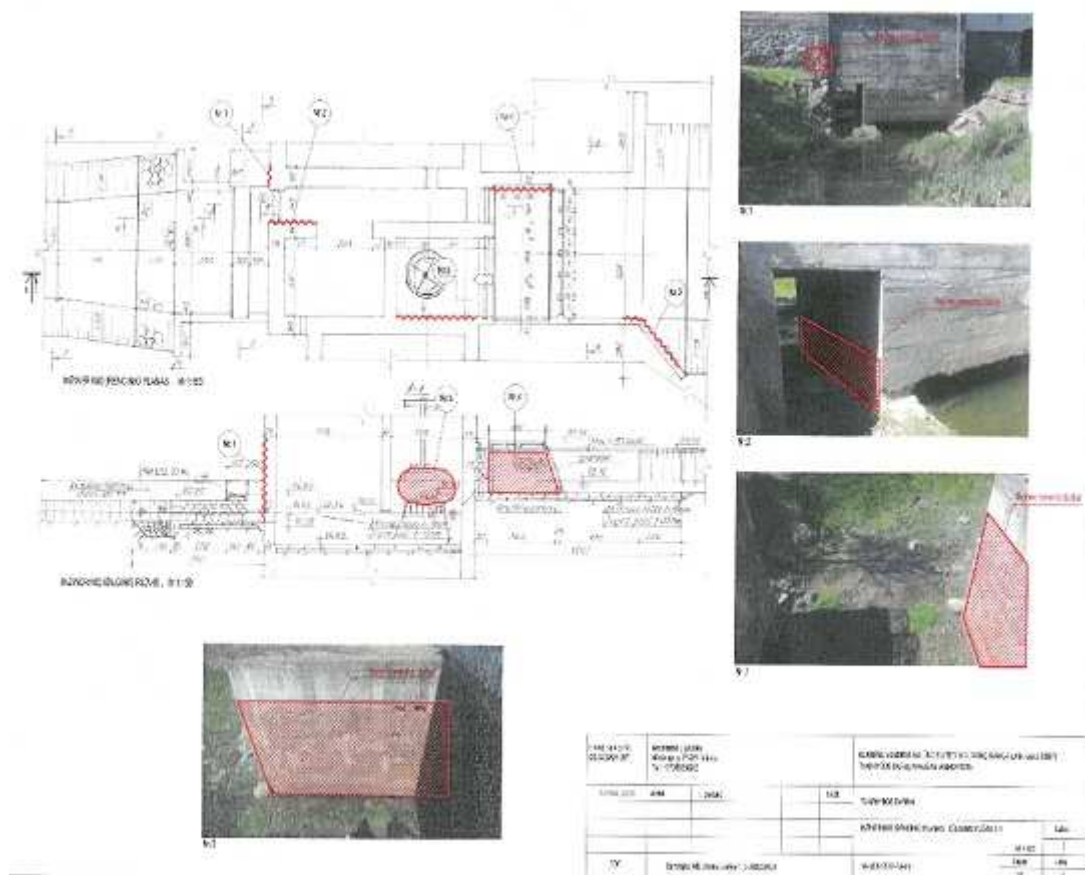
Atstačius buvusi vandens tvenkinio lygį galima bus panaudoti vandens jėgą elektros gamybai. Įrengti hidromazgai reguliuos reikalingą vandens debitą, kad būtų užtikrintas gamtosauginis minimalus vandens lygis.

Planuojama vandens lygį pažeminti tik apie 1-1,2 m. Vandens malūno tvarkomiesiems darbams ir kitiems susijusiems darbams tokio vandens pažeminimo lygio pakaktų.

Vandens lygio pažeminimo intensyvumas užtvenktame tvenkinyje neturi viršyti 20 cm per parą. Jei vandens lygio pažeminimas trunka ilgiau kaip 5 paras, tolesnis vandens lygio pažeminimo intensyvumas neturi viršyti 70 cm per parą, o likus ne mažiau kaip 1 m gyliui – 20 cm per parą. Žemutiniame bjefe vandens debitas neturi viršyti vidutinio liūčių debito. Vandens lygį planuojama pažeminti atliekant slenkščio atstatymo darbus, vandens lygis bus pažemintas remiantis 2016-08-26 leidimu pažeminti vandens lygį Nr. VLŽ-L.2016-5 (išduotas laikotarpiui nuo 2016-08-29 iki 2017-09-01). Tuo pačiu metu bus atliekami ir malūno elementų, esančių po vandenių, remonto darbai. Leidimą gavęs fizinis ar juridinis asmuo turi užtikrinti, kad šis vandens lygis būtų pastoviai palaikomas leidime nurodytu laikotarpiu. Vandens lygį iki normaliai patvenkto vandens lygio galima atstatyti tik užbaigus visus leidime numatytus darbus.

Projekto įgyvendinimo metu Šilėnų vandens malūne prie esamos vandens turbinos konstrukcijos bus sumontuotas 45 kW generatorius ir elektros jėgos skydinė automatikos sumontavimui. Pagal KVAD paruoštą tvarkybos schemą (pav. Nr. 3), planuojama sutvarkyti nutrupėjusi tinką ant įtekamojo ir ištekamojo kanalų sienų ir išvalyti dugną nuo sąnašų. Suremontuoti esamus vandens įleidimo uždorius ir žuvims apsaugines grotas.

3 pav. Darbų schema

Darbus numatoma vykdyti pagal STR reikalavimus. Planuojama atstatyti ir pritaikyti esamus Šilėnų vandens malūno technologinius įrenginius elektros gamybai. Pagaminta elektros energija bus tiekiama į bendra energetikos tiekimo tinklą. Darbai bus atliekami pasitelkiant ekskavatorių, automobilinį kraną, traktorių, transporto priemones, betono maišykles. Tinkavimo darbai bus atliekami rankiniu būdu. Apsauginės šlaitų ir pakrantės juostos nebus pažeistos kadangi darbai bus atliekami tik pastato išorinėje ir vidinėse dalyse.

6. Žaliavų naudojimas; cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas, įskaitant ir pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų naudojimą (nurodant jų pavojingumo klasę ir kategoriją); radioaktyviųjų medžiagų naudojimas; pavojingų (nurodant pavojingų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingų atliekų (nurodant atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų ir medžiagų preliminarus kiekis.

Vandens malūno tvarkomiesiems darbams bus naudojamos sertifikuotos aplinkai nekenksmingos statybinės medžiagos (betonas, armatūrinė viela ir kt.). Cheminės medžiagos ir preparatai, įskaitant ir pavojingas chemines medžiagas darbų metu naudojami nebus.

7. Gamtos išteklių (natūralių gamtos komponentų), visų pirma vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo mastas ir regeneracinis pajėgumas (atsistatymas).

Vykdamas vandens malūno tvarkomuosius darbus bus siekiama minimalaus poveikio dirvožemiui ir jo sandarai. Darbai bus vykdomi su darbų technika ir rankiniu būdu.

8. Energijos išteklių naudojimo mastas, nurodant kuro rūšį.

Vykdamas vandens malūno tvarkomuosius darbus bus naudojama statybinė technika: ekskavatorius, automobilinis kranas, traktorius, betono maišyklė. Šiai technikai naudojamas dyzelinis kuras. Darbų metu planuojama sunaudoti apie 80 litrų dyzelinio kuro per dieną.

9. Pavojingų, nepavojingų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas, nurodant, atliekų susidarymo vietą, kokios atliekos susidaro (atliekų susidarymo šaltinis arba atliekų tipas), preliminarų jų kiekį, jų tvarkymo veiklos rūšis.

Planuojamos ūkinės veiklos metu, susidarys nedidelis kiekis (iki 5 m³) statybinių atliekų. Šios atliekos bus atiduotos perdirbti statybinį lauką tvarkančioms įmonėms, esančioms Šiaulių rajone. Kitos statybų metus susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, tinkamai sandėliuojamos ir perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams.

Analizuojamo objekto Šilėnų vandens malūno pertvarkymo metu nesusidarys jokios radioaktyvios atliekos.

10. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis, jų tvarkymas.

Numatyta vykdyti veikla nesusijusi su nuotekų susidarymu ar vandens teršimu.

11. Cheminės taršos susidarymas (oro, dirvožemio, vandens teršalų, nuosėdų susidarymas, preliminarus jų kiekis) ir jos prevencija.

Numatyta vykdyti ūkinė veikla nesusijusi su cheminės taršos susidarymu. Cheminė tarša teoriškai įmanoma dėl technikos naudojamų tepalų ir degalų. Siekiant jos išvengti (minimizuoti) bus siekiama, kad visi darbai būtų atliekami tik techniškai tvarkingais mechanizmais ir būtų išvengta degalų ir tepalų patekimo į dirvožemį ar vandenį. Statybvietyje bus paruošta švaraus smėlio, pjuvenų, smėlio maišų ir polietileno plėvelės atsargos, kurios bus panaudotos įvykus avarijai ir tepalų nutekėjimui.

Numatytos vykdyti veiklos atveju oro teršimas susijęs tik su darbų metu naudojamos technikos išmetamosiomis dujomis. Remonto darbams naudojamų mechanizmų išmetamų teršalų kiekis bus nedidelis, atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus ir neviršys leistinų normų.

Numatyta vykdyti veikla nesusijusi su dirvožemio tarša ar erozija.

12. Fizikinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė) ir jos prevencija.

Remonto darbų vykdymo metu triukšmas bus nežymus ir truks tol, kol bus vykdomi darbai. Naudojant sertifikuotą techniką triukšmo lygis neviršys higienos normų reikalavimų. Remonto darbai vyks darbo valandomis nuo 8 iki 18 val.

Numatyta vykdyti ūkinę veiklą nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės.

13. Biologinės taršos susidarymas (pvz., patogeniniai mikroorganizmai, parazitiniai organizmai) ir jos prevencija.

Numatytos ūkinės veiklos atveju biologinių teršalų nesusidarys.

14. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių (pvz., gaisrų, didelių avarių, nelaimių (pvz., potvynių, jūros lygio kilimo, žemė drebjimų)) ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita; ekstremalių įvykių ir ekstremaliųjų situacijų tikimybė ir prevencija.

Vykdamas numatytą veiklą bus naudojamosi tik techniškai tvarkingais įrenginiais, transporto priemonėmis ir laikomasi darbų saugos reikalavimų. Todėl tikimybė kilti įrenginių gaisrui ar aplinkos užterštumui dėl veikloje naudojamos technikos yra maža.

Kita galima ekstremalia situacija – technologinių procesų sutrikimas. Siekiant jų išvengti, statinių projektavimui, statybai ir techninei priežiūrai atlikti bus parenkami tik atestuoti ir kvalifikuoti specialistai.

15. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai (pvz., dėl vandens ar oro užterštumo).

Vykdomoje numatytoje ūkinėje veikloje nebus naudojamos jokios pavojingos medžiagos, kurios galėtų užteršti vandenį. Darbų metu galimas oro užterštumo ar triukšmo poveikis dirbantiems žmonėms. Neigiamas poveikis minimizuojamas laikantis visų darbo saugos taisyklių, naudojant darbo saugos priemones.

16. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos (pvz., pramonės, žemės ūkio) plėtra gretimose teritorijose (pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus).

Analizuojama ūkinė veikla bus atliekama jau esamo vandens malūno teritorijoje, kur vandens slenkstis jau yra, tačiau jos komponentai jau susidėvėję ir veikia nepakankamai. Pritaikius vandens malūno technologinius įrenginius elektros gamybai, pagaminta elektros energija bus tiekama į bendrą energetikos tiekimo tinklą. Bus sudarytos palankesnės sąlygos mechanizmams našiau dirbti. Informacijos apie kitas, analizuojamo objekto artimiausioje gretimyboje, planuojamas ūkines veiklas nėra.

17. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas.

Projekte numatytus darbus planuojama pradėti įgyvendinti 2017 metais pagal techninį darbo projektą ir KVAD tvarkomųjų darbų schemą. Darbai bus vykdomi šiltuoju (sausuoju) metų laikotarpiu, atsižvelgiant į oro sąlygas. Statinių eksploatacijos laikas – iki 80 metų.

3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

18. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis su gretimybėmis ne senesnis kaip 3 metų (ortofoto ar kitame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija, planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti dydžius); informaciją apie teisę valdyti, naudoti ar disponuoti planuojamos teritorijos žemės sklypą (privati, savivaldybės ar valstybinė nuosavybė, sutartinė nuoma); žemės sklypo planas, jei parengtas.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta Šiaulių rajono savivaldybė, Kuršėnų kaimiškoji seniūnija, Šilėnų kaimas.

Planuojamos ūkinės veiklos statiniai yra nuomojami užsakovo pagal nuomos sutartį.

4 pav. Planuojamos ūkinės veiklos schema. Vandens malūnas pažymėta raudona linija (1:5000)

19. Planuojamos ūkinės veiklos sklypo ir gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas (pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vyraujančių statinių ar jų grupių paskirtis) pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Informacija apie vietovės infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas (gyvenamąsias, pramonines, rekreacines, visuomeninės paskirties), esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Planuojamos ūkinės veiklos sklypas pagal Šiaulių rajono savivaldybės bendrąjį planą, priklauso agrarinės žemės ir gamtinio karkaso zonoms.

Artimiausi pramoninės, rekreacinės ir visuomeninės paskirties objektai yra Kuršėnų miestelyje. Mažiausias atstumas nuo ūkinės veiklos teritorijos iki jų yra apie 2 km.

Šalia vandens malūno teritorijos teka Ventos upė.

Vietovės, kurioje numatyta įgyvendinti projektą, infrastruktūrą sudaro elektros linijos, rajoniniai keliai. Numatytos vykdyti veiklos projektiniai sprendiniai bus derinami su esamos infrastruktūros savininkais.

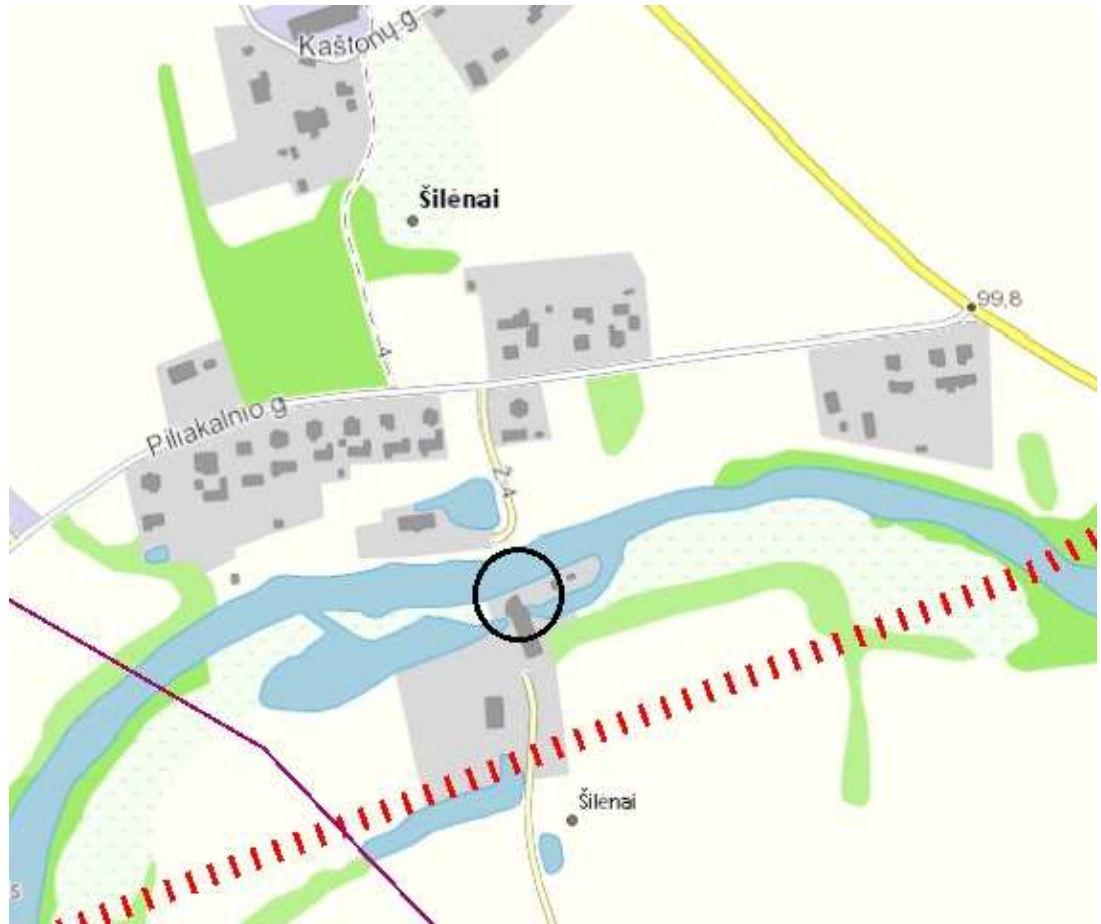
Planuojamos veiklos teritorija nėra urbanizuota. Planuojamos veiklos teritorijoje gyventojų nėra. Artimiausia gyvenvietė – Šilėnų miestelis, esantis kitoje Ventos upės pusėje už kelių šimtų metrų.

20. Informacija apie eksploatuojamus ir išžvalgytus žemės gelmių telkinių išteklius (naudingas iškasenas, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes), įskaitant dirvožemį; geologinius procesus ir reiškinius (pvz., erozija, sufozija, karstas, nuošliaužos), geotopus, kurių duomenys kaupiami GEOLIS (geologijos informacijos sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>).

Remiantis duomenų sistema GEOLIS, eksploatuojamų ir išžvalgytų žemės gelmių išteklių (naudingųjų iškasenų,) geologinių procesų ir reiškinių, geotopų nėra.

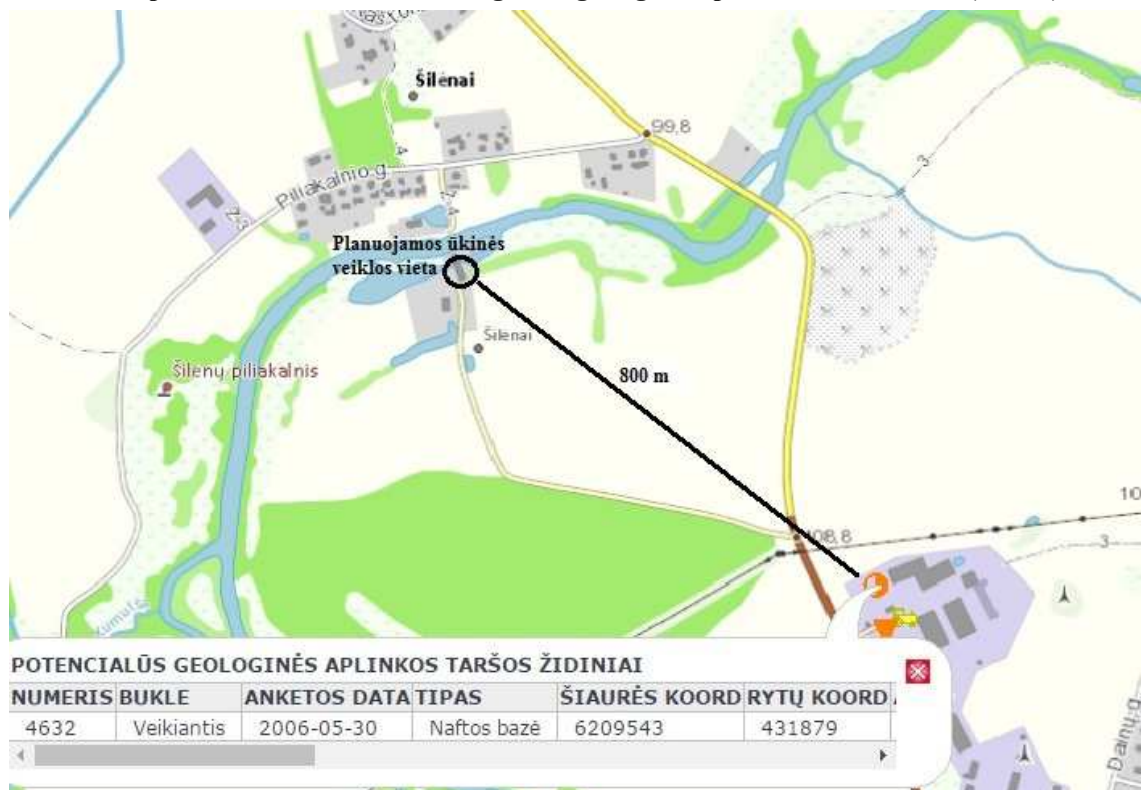
Šalia planuojamos ūkinės veiklos, už 50 m yra neotektoniškai aktyvi zona (pav. Nr. 5).

5 pav. Vietovės schema. Neotektoniškai aktyvios zonos pažymėta raudona punktyrine linija, veiklos vieta – juoda. (1:5000)

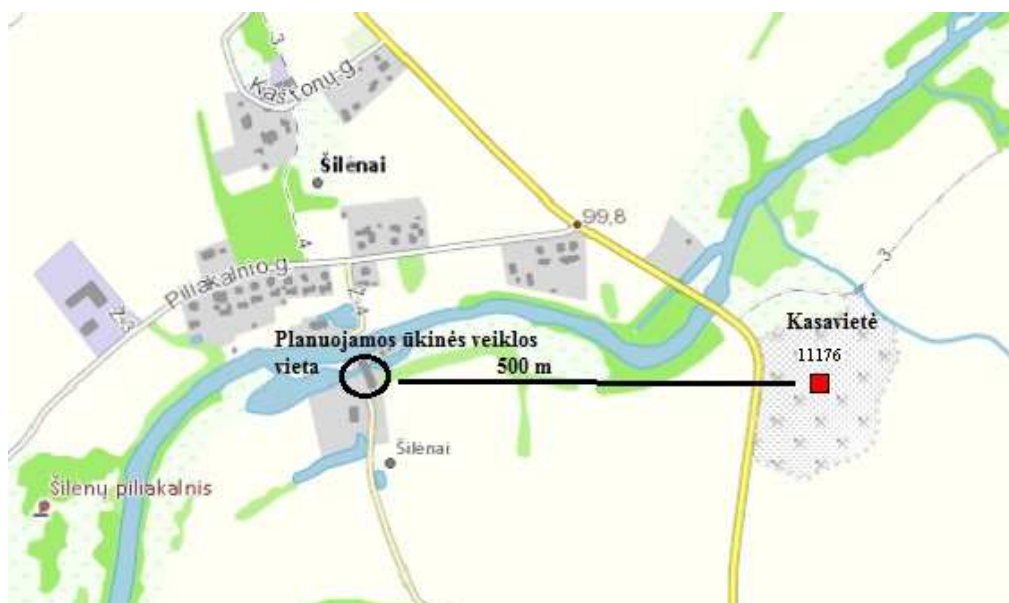
Artimiausias potencialus geologinės aplinkos taršos židinis yra apie 800 m atstumu į pietryčius – Veikianti naftos bazė (pav. Nr. 6).

6 pav. Atstumas iki artimiausio galimo geologinės aplinkos taršos šaltinio (1:7500)

Artimiausiai esanti pažeista teritorija yra apie 500 m rytų kryptimi nuo planuojamos vykdyti ūkinės veiklos teritorijos esanti 3,4 ha kasavietė Nr. 11176 (pav. Nr. 7).

7 pav. Artimiausiai esanti pažeista teritorija (1:10000)

21. Informacija apie kraštovaizdį, gamtinį karkasą, vietovės reljefą, vadovaujantis Europos kraštovaizdžio konvencijos, Europos Tarybos ministrų komiteto 2008 m. rekomendacijomis CM/Rec (2008,02,06)3 valstybės narėms dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairių nuostatomis, Lietuvos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašu (<http://www.am.lt/VI/index.php#a/12929>) ir Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (<http://www.am.lt/VI/article.php3?article id=13398>), kurioje vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros išskirtos studijoje pateiktame Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapyje ir pažymėtos indeksais V3H3, V2H3, V3H2, V3H1, V1H3, jų vizualinis dinamiškumas yra a, b, c.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vyrauja slėnių agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis.

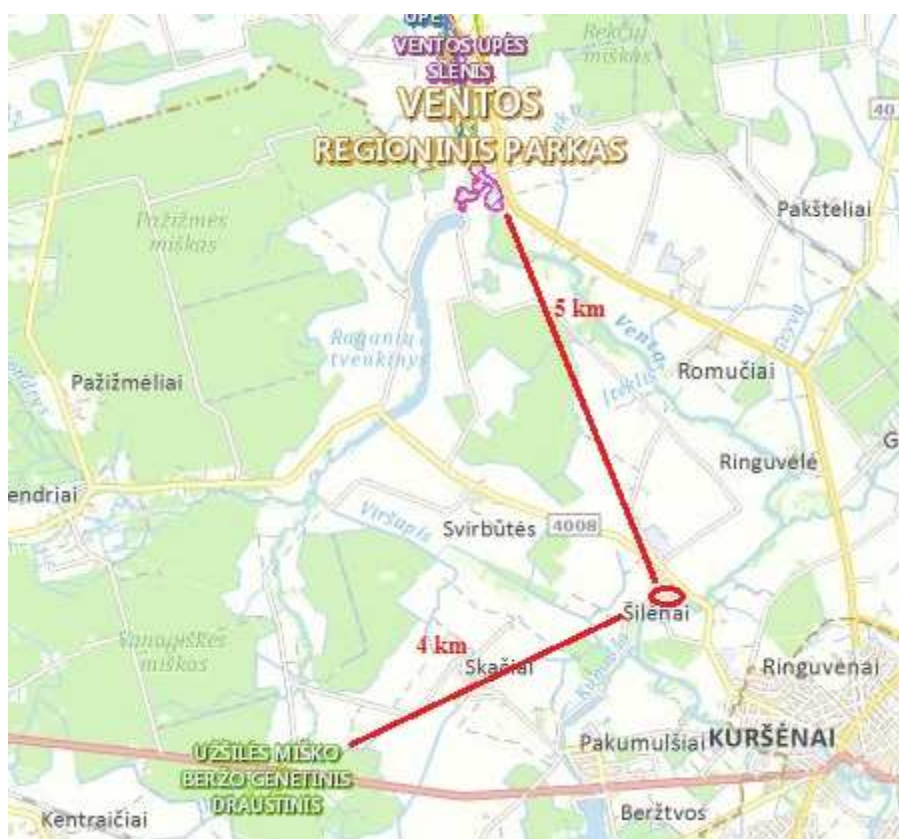
Pagal „Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją“, planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į V1H3-a pamatinį vizualinės struktūros tipą.

V1H3-a tipas reiškia, kad vietos kraštovaizdyje neįdomi vertikali sūklaid (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais), kad vyrauja atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kurio erdvinėje struktūroje išreikštas vertikalių ir horizontalių dominantų kompleksas.

22. Informacija apie saugomas teritorijas (pvz. Draustiniai, parkai ir kt.), įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kurios registruojamos STK (Saugomų teritorijų valstybės kadastras) duomenų bazėje (<http://stk.vstt.lt>) ir šių teritorijų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos). Pridedama Valstybinės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms išvada, eigu tokia išvada reikalinga pagal teisės aktų reikalavimus.

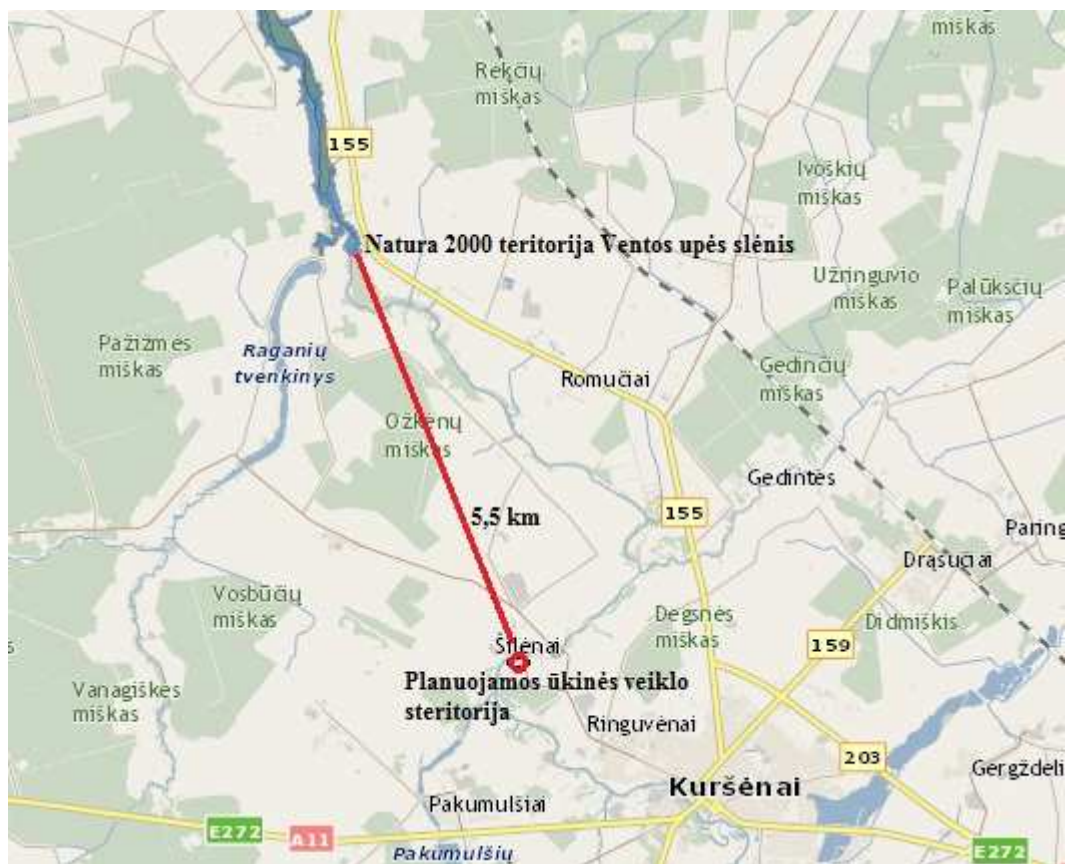
Vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomų teritorijų ribas. Artimiausiai esančios saugomos teritorijos: Užšilės miško beržo centrinis draustinis (nutolęs apie 4 km vakarų kryptimi) ir Ventos regioninis parkas, nutolęs apie 5 km. šiaurės kryptimi (pav. Nr. 8).

8 pav. Objekto schema. Arčiausiai saugomos teritorijos. Planuojamos vykdyti veiklos sklypas pažymėtas raudona spalva (1:100000)

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Natura 2000 teritoriją, todėl Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos poveikio reikšmingumo Natura 2000 teritorijoms išvada nebuvo rengiama. Artimiausia Natura 2000 teritorija Ventos upės slėnis yra nutolęs apie 5,5 km. Šiaurės vakarų kryptimi. (pav. Nr. 9).

9 pav. Teritorijos schema. Natura 2000 teritorija pažymėta mėlyna spalva, planuojamos ūkinės veiklos teritorija – raudona spalva (1:100000)

23. Informacija apie biotopus – miškus, jų paskirtį ir apsaugos režimą; pievas, pelkes, vandens telkinius ir jų apsaugos zonas, juostas jūros aplinką ir kt.; biotopų buveinėse esančias saugomas rūšis, jų augavietes, kurių informacija kaupiama SRIS (saugomų rūšių informacinė sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>), jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos) ir biotopų buferinį pajėgumą (biotopų atsparumo pajėgumas).

Planuojamos ūkinės veiklos teritoriją sudaro žemės ūkio paskirties žemė. Miško teritorijoje nebus vykdomi planuojamos veiklos darbai. Analizuojama teritorija patenka į vandens apsaugos zonas. Vykdam planuojamą veiklą vandens telkinių juostos pažeistos nebus.

Artimoje gretimybėje nefiksuotos saugomos rūšys, kurios yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų rūšių informacinę sistemą SRIS.

24. Informacija apie jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinių regioną, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas ir juostas ir pan.

Planuojama ūkinės veiklos teritorija, kurioje planuojama atlikti darbus, patenka į pakrantės apsaugos juostas ir apsaugos zonas. Vandens malūno pritaikymo elektros gamybai metu bus

keičiami susidėvėję elementai, bei atliekamas betoninių paviršių remontas. Apsauginės šlaitų ir pakrantės juostos nebus pažeistos.

25. Informaciją apie teritorijos taršą praeityje (teritorijos, kuriose jau buvo nesilaikoma projektui taikomų aplinkos kokybės normų), jei tokie duomenys turimi.

Informacijos apie teritorijos taršą praeityje nėra.

26. Informacija apie tankiai apgyvendintas teritorijas ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Artimiausia tankiai apgyvendinta teritorija Kuršėnų miestelis (11 175 gyventojai), nutolęs nuo Šilėnų vandens malūno teritorijos apie 3 km.

27. Informacija apie vietovėje esančias nekilnojamasias kultūros vertybes, kurios registruotos Kultūros vertybių registre (<http://kvr.kpd.lt/heritage>), ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Šilėnų vandens malūnas su technologine įranga 1996 m. gruodžio 23 d. Kultūros vertybių apsaugos departamento įsakymu Nr. 161 įtrauktas į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų vertybių registrą. Jam suteiktas kodas S254K. Vandens malūno hidrostatinio tvarkomieji darbai bus atliekami vadovaujantis paruošta tvarkybos schema ir suderintu aprašu. Vandens malūno pritaikymo elektros gamybai metu bus atlikti malūno betoninių įrenginių fizinių savybių atstatymo darbai.

GALIMO POVEIKLIO APLINKAI RŪŠIS IR APIBŪDINIMAS

28. Galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių); pobūdį (pvz., teigiamas ar neigiamas, tiesioginis ar netiesioginis, sąveikaujantis, trumpalaikis, vidutinės trukmės, ilgalaikis); poveikio intensyvumą ir sudėtingumą (pvz., poveikis intensyvės tik paukščių migracijos metu); poveikio tikimybę (pvz., tikėtinas tik avarijų metu); tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą (pvz., poveikis bus tik statybos metu, lietaus vandens išleidimas gali padidinti upės vandens debitą, užlieti žuvų nerštavietes, sukelti eroziją, nuošliaužas); bendrą poveikį su kita vykdomą ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose (pvz., kelių veiklos rūšių vandens naudojimas iš vieno vandens šaltinio gali sumažinti vandens debitą, sutrikdyti vandens gyvūnijos mitybos grandinę ar visą ekologinę pusiausvyrą, sumažinti ištirpusio vandenyje deguonies kiekį); galimybę veiksmingai sumažinti poveikį:

28.1. poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai įskaitant galimą neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizikinės, cheminės, biologinės taršos (atsižvelgiant į foninį užterštumą) ir kvapų (pvz.,

vykdant veiklą, susidarys didelis oro teršalų kiekis dėl kuro naudojimo, padidėjusio transporto srauto, gamybos proceso ypatumų, statybos metu ir pan.); galimas poveikis vietos darbo rinkai ir vietovės gyventojų demografijai;

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija šiuo metu naudojama kaip agrarinės paskirties žemė. Analizuojamo projekto įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai bei visuomenės sveikatai. Šios veiklos įtaka vietos gyventojų demografijai nereikšminga. Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą nebus jaučiamos įtakos vietos darbo rinkai, nes naujų darbuotojų priėmimas nebus vykdomas.

28.2. poveikis biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas neigiamas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui;

Planuojamos ūkinės veiklos vandens malūno hidrostatinio tvarkomieji darbai neturės įtakos šalia esančioms gamtinėms vertybėms.

Remiantis minėtu užtvankos ant Ventos upės atstatymo techniniu projektu, biologinių pokyčių slenkstis nesukels. Jis bus neaukštas, vietinei žuvų migracijai nekenks, todėl žuvų migracija vyks per slenkstį, o planuojamoje ūkinės veiklos vietoje (vandens malūne) bus įrengtos apsauginės grotos, todėl planuojama ūkinė veikla žuvų migracijai įtakos neturės.

28.3. poveikis žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimas, vandens telkinių gilinimas ar upių vagų tiesinimas); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimo;

Neigiamas poveikis dirvožemiui nenumatomas. Pagrindinė tikslinė žemės paskirtis nebus keičiama. Darbai bus atliekami ant esamo pastato sienų ir jo viduje.

28.4. poveikis vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, navigacijai, rekreacijai);

Dėl planuojamos ūkinės veiklos, trumpalaikis ir ilgalaikis neigiamas poveikis paviršiniam ir požeminiam vandeniui, jo kokybei, pakrančių zonoms, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai nenumatomas.

Atlikus tvarkybos darbus bus atstatytas normalus hidrologinis režimas. Esamų sistemų elementų sutvarkymas jokio poveikio vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui) neturės. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio upės pakrančių zonai neturės. Atsitiktinai pažeidus vandens telkinių apsaugos juostas, jos bus atstatytos..

28.5. poveikis orui ir meteorologinėms sąlygoms (pvz., aplinkos oro kokybei, mikroklimatui);

Planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo neigiamo poveikio orui ir vietos meteorologinėms sąlygoms.

28.6. poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosioms kultūros ar kitoms vertybėms, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualinis, įskaitant poveikį dėl reljefo formų keitimo (pažeminimas, paaukštinimas, lyginimas);

Planuojama ūkinė veikla neturės nei estetinių, nei rekreacinių, nei vizualinių pokyčių agrariniam kraštovaizdžiui. Reljefo pokyčiai dėl planuojamos ūkinės veiklos taip pat nenumatomi.

28.7. poveikis materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, numatomi apribojimai nekilnojamajam turtui);

Dėl numatytos ūkinės veiklos neigiamas poveikis materialinėms vertybėms nenumatomas, kadangi visi planuojami darbai vyks pagal suderintus aprašus.

28.8. poveikis kultūros paveldui (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, spinduliuotės).

Neigiamas poveikis kultūros paveldo objektams dėl planuojamos ūkinės veiklos nenumatomas, kadangi remonto metu bus tik pakeisti susidėvėję elementai. Visi darbai bus vykdomi pagal suderintą aprašą.

29. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytų veiksnių sąveikai.

Dėl numatomos ūkinės veiklos galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksnių sąveikai nenumatomas.

30. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių (pvz., didelių avarių) ir (arba) ekstremaliųjų situacijų (nelaimių).

Dėl planuojamos ūkinės veiklos, vandens malūno hidrostatinio rekonstrukcijos, galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ir/arba ekstremalių situacijų, nenumatomas.

31. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis.

Planuojama ūkinė veikla tarpvalstybinio poveikio neturės, kadangi planuojamos ūkinės veiklos metu bus dirbama laikantis saugaus darbo reikalavimų. Siekiant išvengti bet kokių sutrikimų ar avarių, kurių pasekmes galėtų justti kaimyninė šalis, atliekant planuojamą ūkinę veiklą, numatytos priemonės tepalų iš mechanizmų surinkimui avarinių išsiliejimų atveju, todėl darbų metu, darbų vietose, bus laikomos naftos produktus absorbuojančios medžiagos (pjuvenos, smėlis).

Vykdamas numatytą veiklą bus naudojami tik techniškai tvarkingais įrenginiais, transporto priemonėmis ir laikomasi darbų saugos reikalavimų. Todėl tikimybė kilti įrenginių gaisrai ar aplinkos užterštumui dėl veikloje naudojamos technikos yra maža. Statinių projektavimui, statybai ir techninei priežiūrai atlikti bus parenkami tik atestuoti ir kvalifikuoti specialistai.

32. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristikos ir (arba) priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirti jam kelią.

Atliekant planuojamą ūkinę veiklą, numatytos priemonės tepalų iš mechanizmų surinkimui avarinių išsiliejimų atveju, todėl darbų metu, darbų vietose, bus laikomos naftos produktus absorbuojančios medžiagos (pjuvenos, smėlis).

Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarančios atliekos bus tvarkomos, vadovaujantis bendrosiomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis. Susidariusios atliekos bus atiduodamos atliekų tvarkytojams, turintiems teisę vykdyti atliekų tvarkymo veiklą.

Planuojamos veiklos metu, su triukšmą skleidžiančią darbų įranga, bus dirbama tik darbo dienomis, dienos metu. Nebus dirbama vakaro (18:00-22:00 val.) ir nakties (22:00-06:00 val.) metu. Taip pat pagal galimybes bus renkama tylesnė statybos darbams naudojama įranga, tylesnius darbo metodus (pvz. Suderinti kelias triukšmingas operacijas). Papildomų prevencinių priemonių, triukšmo bei oro taršos mažinimui, taikyti nereikia.

Planuojama ūkinė veikla nekels pavojaus aplinkai, todėl jos užsakovas nesvarsto kitų techninių, technologinių, vietos ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvų.